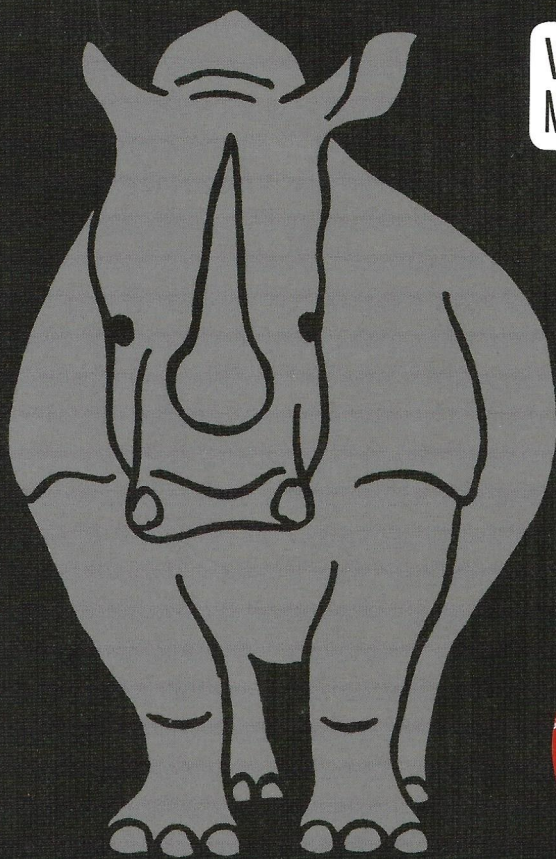

Waarom is een
witte neushoorn grijs
(en een zwarte ook)?

WOORDEN DIE JE OP
HET VERKEERDE BEEN ZETTEN

WITTE
NEUSHOORN

€10,-

HEIDI AALBRECHT & PYTER WAGENAAR

van Dale

WAAROM IS EEN WITTE NEUSHOORN GRIJS (EN EEN ZWARTE OOK)?

Waarom een neushoorn *neushoorn* wordt genoemd, is wel te begrijpen, want het dier draagt een vervaarlijk wapen op zijn neus: een puntige hoorn die wel zestig centimeter lang kan worden. Maar waarom zou een neushoorn *zwart* of *wit* heten, alle neushoorns zijn toch grijs? Dat heeft het dier te danken aan taalmisverstaanderij.

Er zijn twee soorten neushoorns: een neushoorn met relatief brede lippen (*Ceratotherium simum*) en een neushoorn met relatief puntige lippen (*Diceros bicornis*). Het eerste type werd in het Afrikaans omschreven als de neushoorn 'met de wijde bek'. Dit *wijde* kwam in het Engels terecht als *white*, dat vervolgens netjes in het Nederlands werd vertaald met *wit*. De *witte neushoorn* was een feit. En toen er eenmaal een witte neushoorn was, werd dat andere type, dus die met de relatief smalle lippen, een *zwarte neushoorn* genoemd om beide typen van elkaar te onderscheiden. Maar in welk licht je de neushoorn ook bekijkt, hij is zo grijs als een olifant.

Rinoceros is letterlijk 'neusgehoornd'

Een in het Nederlands minder gebruikelijk synoniem van *neushoorn* is *rinoceros*. In het Engels is *rhinoceros* de normale term. En eigenlijk is dat ook gewoon *neushoorn*. Het woord komt namelijk via het Latijn van het Griekse *rinokerōs* 'neusgehoornd', van *ris* (in de bezitsvorm: *rinos*) 'neus' en *keras* 'hoorn'. De diernaam *neushoorn* lijkt wel heel Nederlands, maar het is een leenvertaling van de Latijnse naam van het dier: een letterlijke vertaling van een vreemd woord in de eigen taal.

